

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Неля ПОДЛЕВСЬКА

01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.028 Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література)
Додаткова предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС
Шифр дисципліни	ОПП.06
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	обов'язкова (цикл професійної підготовки)
Факультет	гуманітарно-педагогічний
Кафедра	української філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт*	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	II	3	4	120	50	32		18		70			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська) за спеціальністю 014 Середня освіта

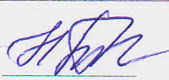
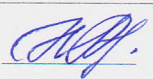
Програму склала Виниш к.філол.н. Інна ПРИЙМАК

Схвалено на засіданні кафедри української філології
 Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завкафедри української філології Янчишин Анатолій ЯНЧИШИН

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету
 Голова вченої ради факультету Подлевська Неля ПОДЛЕВСЬКА

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, прізвище
Завідувач кафедри слов'янської філології, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Наталія ТОРЧИНСЬКА
Гарант освітньо-професійної програми, канд. пед. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Неля ПОДЛЕВСЬКА

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна „Історія української літератури. І половина XIX ст.” є важливою складовою частиною підготовки фахівців з курсу „Історія української літератури”.

Пререквізити – ОЗП 02 Вступ до літературознавства, ОПП.02 Історія зарубіжної літератури.

Постреквізити – ОПП 06 Історія української літератури, ОПП 02 Історія зарубіжної літератури; ОПП.03.03. Курсова робота з української літератури та методики її навчання. Атестаційний іспит з української мови і літератури

Відповідно до **ОПП** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності.

ІК Здатність вирішувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань (польська мова і зарубіжна література; українська мова і література), педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти

ФК 01. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 07. Здатність використовувати знання про історію слов'янських народів, їхні літератури, мови, матеріальну і духовну культуру задля різнобічної перцепції концептуальної та лінгвальної картин світу слов'ян, формувати в учнів інтерес до їхнього вивчення.

ФК 08. Здатність орієнтуватися в українському / зарубіжному, зокрема польському літературному процесі на тлі світового, критично осмислювати нові художні тенденції, формувати національну свідомість, державницьку позицію, культурний світогляд учнів, їхні ціннісні орієнтації на основі сприйняття здобутків українського / зарубіжного, зокрема польського письменства.

ФК 20. Здатність дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності

програмні результати навчання.

ПРН 05. Оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 07. Уміти формувати в учнів ключові і предметні компетентності та здійснювати міжпредметні зв'язки.

ПРН 13. Уміти використовувати знання історико-культурних тенденцій розвитку зарубіжної, зокрема польської / української літератури в контексті світової, творчої спадщини її найяскравіших представників, поетики їхніх художніх творів; епох (періодів), напрямів, течій, жанрів, стилів, шкіл для формування соціокультурних компетентностей учнів.

ПРН 24. Дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності

Мета дисципліни– поглибити та розширити вміння студентів розуміти та усвідомлювати процес становлення та розвитку нової української літератури.

Предмет дисципліни. Літературний процес I половини XIX ст.: основні тенденції та закономірності розвитку

Завдання дисципліни. Надати студентам знання і практичні навички з засвоєння особливостей літературного процесу I половини XIX ст., новаторських показників розвитку письменства, творчого внеску літераторів.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: повинен знати тексти творів періоду I половини XIX ст.; вміти визначати характер і напрям розвитку нової української літератури кінця XVIII – 60-х років XIX ст.; уміти аналізувати тексти творів періоду кінця XVIII – 60-х років XIX ст.; критично оцінювати наукові праці, присвячені ним.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

№ п/п	ТЕМИ	ДФН		
		лекції	практ.	Сам. роб.
1.	Тема 1. Становлення нової української літератури. Творчість І. П. Котляревського.	4	2	6
2.	Тема 2. Літературні напрямки початку XIX ст. Бурлескно-трагедійна поезія. Просвітительський реалізм. Сентименталізм.	4	2	8
3.	Тема 3. Художній світ українського романтизму.	2	2	8
4	Тема 4. Культурно-літературне відродження в Західній Україні.	2	2	8
5.	Тема 5. Творчість Т. Г. Шевченка.	6	2	8
6.	Тема 6. Літературний рух 50-60 рр. XIX ст.	2	2	8
	6.1. Творчість Марка Вовчка.	2	2	8
	6.2. Поетична творчість українських письменників 50-60 рр. XIX ст.	4	2	8

	6.3. Проза 50-60-х рр..Творчість А. Свидницького, П. Куліша, О. Стороженка	6	2	8
	<i>Загальна кількість годин:</i>	32	18	70

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

№ п/п	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотацій	Кількість годин
1.	<u>Лекція 1.</u> Становлення нової української літератури/ Особливості розвитку нової української літератури поч.. ХІХст. Поняття “нова українська література” Соціально-історичне, освітньо-наукове і літературно-мистецьке життя перших десятиліть ХІХст. Періодизація нової української літератури. Шляхи розвитку літератури. Синкретизм стилів. [1: 167-188; 2: 175-190; 3: 117-129; 4; 5: 28-45; 6: 15-54.]	2
2.	<u>Лекція 2.</u> І.П.Котляревський – зачинатель нової української літератури. Життєвий і творчий шлях письменника. “Енеїда” І.Котляревського – одне з найвищих досягнень світової бурлескно-трагедійної літератури. Національна самобутність твору. Драматургія. “Наталка Полтавка”, “Москаль-чарівник”. Новаторство І.Котляревського у цьому жанрі. І.Котляревський українська культура. [1: 190-197; 3: 134-140; 5: 55-67; 6: 65-80; 9, 16]	2
3.	<u>Лекція 3.</u> П.Гулак-Артемівський. Біографічні відомості. Літературна діяльність. Твори 1817-1827рр. Переклади. Оригінальні твори. Байки. Творчість 30-50-х рр.ХІХ ст. Балади. Значення творчості Гулака-Артемівського. Є.П.Гребінка. Життєвий шлях. Ранні літературні твори. Байки. Лірика. Поема “Богдан” – один з кращих творів Гребінки. Прозові твори. Збірники оповідань “Рассказы пирятинца”. [1: 200-228; 3: 146-158; 5: 72-87; 6: 87-96; 11, 15, 18]	2
4.	<u>Лекція 4.</u> Г.Ф.Квітка-Основ'яненко – перший український прозаїк. Життєвий і творчий шлях. Сентиментально – реалістичні твори. ”Маруся”, “Сердешна Оксана” Риси сентименталізму в творчості. Бурлескно-реалістичні оповідання Г. Квітки-Основ'яненка. Гумористично-сатиричні прозові твори. ”Солдатський портрет”, “Пархімове снідання”, “Мертвецький Великдень”, “Конотопська відьма”. Драматичні твори Квітки-Основ'яненка. Значення творчості. [1: 190-197; 3: 151-155; 5: 55-67; 6: 83-88; 10]	2
5.	<u>Лекція 5.</u> Романтизм 20-40рр.ХІХст. в українській літературі. Естетичні принципи романтизму. Специфіка художнього мислення письменників-романтиків. Літературно-естетичні школи романтизму. Особливості розвитку романтизму в Україні. Три періоди розвитку. Стильові течії українського романтизму. Українська романтична балада. Жанрова специфіка балади. Мотиви й образи балад Боровиковського. Балади А. Метлинського. Художнє осмислення минулого в баладах М. Костомарова. Ранні балади Т. Шевченка. Традиції і новаторство [1: 234-238; 3: 160-162; 5: 88-95; 6: 82-88;]	2
6.	<u>Лекція 6.</u> Літературний процес в Західній Україні. Діяльність “Руської трійці” Альманах “Русалка Дністровая”. Художні пошуки карпатських українців: О.Духнович. А.Коцал, М.Лучкай, В.Довгович. М Шашкевич – зачинатель нової літератури на західноукраїнських землях. Поет, фольклорист, етнограф, громадський діяч І.Вагилевич. Учений-славіст, поет, педагог Я Головацький [1: 190-197; 3: 164-166; 5: 68-76; 6: 65-80; 13, 14]	2
7.	<u>Лекція 7.</u> Т.Г.Шевченко – основоположник нової української літератури. Дитячі і юнацькі роки поета. Петербурзький період життя і творчості. “Кобзар” 1840р. Лірика раннього періоду: “Думи мої, думи”, “Перебендя”, “На вічну пам'ять Котляревському”, “До Основ'яненка”, “Вітре буйний, втре буйний”, “Думка”. Балади: “Причинна”, “Тополя”, “Утоплена”. Соціально-побутові поеми: “Катерина”, “Мар'яна-черниця”, “Слепая”. Історичні поеми. “Іван Підкова”, “Тарасова ніч”, “Гайдамаки”, “Тамалія”. Драматичні твори. “Назар Стодоля”. 1: 190-197; 3: 164-166; 5: 68-76; 6: 65-80; 13, 14]	2
8.	<u>Лекція 8.</u> Творчість 1843-1847рр. (період „трьох літ”) Перша подорож на Україну “Тризна”. Лірика періоду “трьох літ”. “Три літа”, “Чигирине, Чигирине”, “Давидові псалми”, “Минають дні, минають ночі”, “Заповіт”. Сатиричні твори. “Сон”, “Кавказ”, “І мертвим, і живим”. Твори на історичну тему “Єретик”, “Великий льох”. Соціально – побутові поеми “Сова”, “Наймичка”, “Відьма”.	2

	[1: 200-217; 2: 344-348; 3: 158-170; 5: 92-143; 6: 98-152; 15: 167-188; 21]	
9.	<u>Лекція 9.</u> Творчість 1847-1857рр.Творчість 1857-1861рр. Арешт. Цикл поезій „В казематі.” На заслання. Лірика цього періоду. ”Думи мої,думи мої”,”Захальна книжка”, ”І виріс я на чужині”, “Якби ви знали паничі”. Соціально-побутові поеми. “Марина”, “Княжна”, “Варнак”. Проза. Повернення із заслання. Лірика останнього періоду. Поеми ”Неофіти”, “Юродивий”. Повернення в столицю. Останні роки життя Т.Г.Шевченка. Особливості стилю Т. Шевченка. Роль і місце творчості в українській літературі. Т. Шевченко і європейський літературний процес.	2
10.	<u>Лекція 11.</u> Загальна характеристика літературного процесу 50-60-х рр. XIX ст. Розвиток науково-теоретичної думки. Період видання та альманахи: “Хата”, “Вечорниці”, “Мета”, “Русалка”, “Нива”. [1: 234-241; 2: 357-364; 3: 178-182; 5: 163-182; 6: 174-213; 19]	2
11.	<u>Лекція 12.</u> Життєвий і творчий шлях письменниці. Особливості стилю. Проза Марка Вовчка. “Народні оповідання”. тематика і проблематика. Проза Марка Вовчка. Повісті й романи. “Інститутка” – перший зразок соціальної повісті в українській літературі [1: 244-267; 2: 365-389; 3: 187-196; 5: 191-243; 6: 220-257;22; 23]	2
12.	<u>Лекція 13.</u> Поетична творчість українських письменників 50-60-х рр. XIX ст. Леонід Глібов. Життєвий і творчий шлях. [1: 273-314; 2: 395-436; 3: 201-254; 5: 250-278; 6: 263-296; 20]	2
13.	<u>Лекція 14.</u> Степан Руданський. Особливості художнього методу. Оргінальність співомовок. Історична тема у творчості. [1: 316-356; 2: 441-478 ; 3: 263-279; 5: 286-338; 6: 314-367; 20]	
14.	<u>Лекція 15.</u> Анатолій Свидницький.Рання творчість письменника. Фольклорно-етнографічні нариси Свидницького. Прозова спадщина А.Свидницького.“Люборацька” Проблематика твору, система образів, своєрідність стилю [1: 362-368; 2: 442-467; 3: 256-267; 5: 280-315; 6: 375-416; 7: 314-318; 20]	2
15.	<u>Лекція 16.</u> Пантелеймон Куліш. .Поетична творчість Куліша. Літературна і громадська діяльність. Історичні романи П. Куліша. “Чорна рада”. Особливості композиції роману, мова і стиль [1: 368-375; 2: 467-458; 3: 256-267; 5: 280-315; 6: 375-416; 7: 318-324; 20]	2
16.	<u>Лекція 17.</u> Олекса Стороженко. “Українські оповідання”. Їх тематика, образи, особливості композиції. Легендарно-поетична основа повісті “Марко Проклятий”. [1: 368-375; 2: 467-458; 3: 256-267; 5: 280-315; 6: 375-416; 7: 318-324; 20]	2
	Загальна кількість годин	32

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ п/п	Перелік змістових модулів, теми практичних занять, зміст практичних занять	Кількість годин
1.	<u>Заняття 1.</u> Поема І. Котляревського “Енеїда” як перший твір нової української літератури. Жанр своєїрідності твору. Сюжет. Образи поеми і особливості їх творення.Байкарська творчість П. Гулака-Артемовського та Є. Гребінки. [1: 190-197; 3: 134-140; 5: 55-67; 6: 65-80; 9, 16]	2
2.	<u>Заняття 2.</u> Становлення української прози. Сентименталізм в творчості українських письменників. Прозові твори Г.Квітки-Основ'яненка. [1: 234-238; 3: 160- 162; 5: 88-95; 6: 82-88;]	2
3.	<u>Заняття 3.</u> Поети-романтики початку XIXст. Романтизм в українській літературі. Основні періоди розвитку романтизму в Україні. Балада як літературний жанр. [1: 190-197; 3: 164-166; 5: 68-76; 6: 65-80;13, 14]	2
4.	<u>Заняття 4.</u> Т.Г.Шевченко. Творчість раннього періоду. Творчість періоду “трьох літ”, заслання. [1: 273-314; 2: 395-436; 3: 201-254; 5: 250-278; 6: 263-296; 20]	2
5.	<u>Заняття 5</u> Прозова спадщина Марка Вовчка. “Народні оповідання”, “Інститутка” – яскравий зразок реалістичної повісті.	2

	[1: 316-356; 2: 441-478; 3: 263-279; 5: 286-338; 6: 314-367; 20]	
6.	Заняття 6 Байкарська творчість Леоніда Глібова. Жанрова різноманітність творчості Степана Руданського. [3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16]	2
7.	Заняття 7. Проза А.Свидницького. Роман “Люборацькі”. Проблематика роману, особливості композицій, система образів. [1: 316-356; 2: 441-478; 3: 263-279; 5: 286-338; 6: 314-367; 20]	2
8.	Заняття 8. Творчість П. Куліша Історичний роман П.Куліша “Чорна рада”. Джерела написання роману. [1: 316-356; 2: 441-478; 3: 263-279; 5: 286-338; 6: 314-367; 20]	2
9.	Заняття 9. Літературна спадщина О.Стороженка. “Українські оповідання”. Легендарно-історична основа повісті Стороженка “Марко Проклятий”. [1: 362-368; 2: 442-467; 3: 256-267; 5: 280-315; 6: 375-416; 7: 314-318; 20]	2
Загальна кількість годин:		18

5.3. Зміст самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних домашніх завдань, підготовці до їх презентації і обговорення, у виконанні тестових завдань за теоретичним матеріалом у Moodle тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

№ п/п	Перелік змістових модулів, теми практичних занять, зміст самостійної роботи	Обсяг годин
1.	Тема 1. Становлення нової української літератури. Творчість І. П. Котляревського 1. Підготовка до практичного заняття за темою 1. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2. Читання художніх текстів. 2.1. І. П. Котляревський „Енеїда”, „Наталка-полтавка”, „Москаль-чарівник”	6
	Тема 2. Літературні напрямки початку XIX ст. Бурлескно-травестійна поезія. Просвітительський реалізм. Творчість Г. Квітки-Основ'яненка. 1. Підготовка до практичного заняття за темою 2. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 2.1. Читання художніх текстів. Г. Ф Квітка-Основ'яненко „Маруся”, „Сватання на Гончарівці”, „Сердешна Оксана”, „Козир-дівка”, „Конотопська відьма”, „Салдацький патрет”, „Щира любов”, „Перекотиполе”, „Мертвецький Великдень”. Творчість П. Гулака-Артемівського і Є. Гребінки 1. Підготовка до практичного заняття за темою 2. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2. Читання художніх текстів. 2.1. Гулак-Артемівський – байки та поезії. Є. Гребінка – поезії, „Нежинський полковник” 3. Підготовка до тестового контролю матеріалу.	8
3.	Тема 3. Художній світ українського романтизму 1. Підготовка до практичного заняття за темою 3. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 2. Читання художніх текстів. 2.1 Боровиковський – балади „Маруся”, „Чарівниця”, „Відьма”, „Вивідка”. 2.2. А. Метлинський – поезії, балади.	8

	2.3. М. Костомаров – поезії, драматичні твори: „Сава Чалий”, „Переяславська ніч.	
4.	Тема 4. Культурно-літературне відродження в Західній Україні. 1. Підготовка до практичного заняття за темою 4. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 2. Читання художніх текстів. 2.1. Альманах „Русалка Дністровая”. 2.2. М. Шашкевич – поезії, поема „Олена”. 2.3. І. Вагилевич – балади „Жулин і Калина”, „Медея”, 2.4. Я. Головацький – лірика.. 3. Підготовка до тестового контролю матеріалу.	8
5.	Тема 5. Літературний рух 40-х рр. XIX ст. Діяльність Кирило-Мефодіївського товариства. Творчість Т. Шевченка. 1. Підготовка до практичного заняття за темами 5, 6. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 2. Читання художніх текстів. 2.1. Т. Г. Шевченко „Кобзар”, „Назар Стодоля”, „Княгиня”. 2.2. Вивчення віршів напам’ять: „Причинна”, „Сон”, „Кавказ”, „І мертвим, і живим...”, „Гайдамаки” (Уривки з поеми). 3. Виконання ІДЗ. 4. Підготовка до тестового контролю матеріалу.	8
6	Тема 6. Літературний рух 50-60 рр. XIX ст. 1. Підготовка до практичного заняття за темами 5, 6. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 2. Читання художніх текстів. 2.1. Марка Вовчка. „Народні оповідання”, „Інститутка”. 2.2. Проза А.Свидницького. Роман „Люборацькі”. Історичний роман П.Куліша „Чорна рада”. О.Стороженко „Українські оповідання”. „Марко Проклятий”. 2. Підготовка до підсумкового контролю.	32
Загальна кількість годин:		70

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (виконання практичних завдань; участь у обговоренні індивідуальних домашніх завдань);

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи суму балів, нижчу за 60 відсотків від максимального бала, вважається таким, що має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов’язковим. За об’єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (опанування теоретичного матеріалу з теми, активна робота на занятті).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без правомірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://7eminar.ua/>, <https://seminar.expertus.com.ua/>, <https://sys2biz.com.ua/seminars/>, <https://finacademy.net/ua/webinars>, <https://www.coursera.org/>, <https://prometheus.org.ua/>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у «Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ»).

9. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її робочою програмою, кожен здобувач денної і заочної форм здобуття освіти може набрати до 100 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного контролю набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у третьому семестрі

III семестр											
Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль
Практичні заняття								Тестовий контроль		ІДЗ	Залік
1*	2	3	4	5	6	7	8	Т 1-4	Т 5-8	Т 5	
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)											
6-10		6-10		6-10		6-10		12-20	12-20	12-20	За рейтингом
24-40								24-40		12-20	

Примітка: ІДЗ* – індивідуальне домашнє завдання; Т* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом літературознавчою термінологією; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє заповнювати форми звітності, аналізувати їх на помилки та виправляти їх, шукати взаємозв'язки між формами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 12 балів, максимальний – 20 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 12 до 20 балів:

Таблиця –Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється здобувачеві (20 тестових питань, максимум – 20 балів)

Кількість правильних відповідей	0-11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Кількість отриманих балів	0	12	13	14	15	16	17	18	19	20

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11.ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАНЬ

1. Шляхи розвитку української літератури поч. XIX ст.
2. Особливості соціально-історичного, освітньо-наукового і літературно-мистецького життя перших десятиліть XIXст. в Україні.
3. Періодизація нової української літератури.
4. Шляхи розвитку літератури. Синкретизм стилів.
5. Життєвий та творчий шлях І.Котляревського.
6. "Енеїда" Котляревського. Жанр твору, традиції й новаторство. Побутово етнографічні картини.
7. Сюжет "Енеїди". Образи твору, особливості їх творення.
8. Національна самобутність "Енеїди". Сатиричне зображення дійсності в поемі. Значення твору.
9. "Наталка-Полтавка" І. Котляревського – перший драматичний твір в українській літературі. Сюжет твору. Система образів. місце твору в українській. культурі.
10. Новаторство Котляревського у жанрі драматургії.
11. Бурлескно –травестійна поезія поч. XIXст. Загальний огляд.
12. Літературна діяльність Гулака - Артемовського. Оригінальні твори. Байки.
13. Балади Гулака – Артемієвського. Значення творчості. внесок письменника у становлення української літератури.
14. Загальна характеристика гумористично-сатиричних прозових творів Квітки – Основ'яненка.
15. Конотопська відьма". Сюжет. Особливості композиції. Проблематика.
16. Сентиментально – реалістичні твори. Новаторство Квітки – Основ'яненка у становленні цього напрямку.
17. "Маруся" – перший прозовий твір українською мовою. Моралізаторсько – дидактичне спрямування повісті.
18. Поетичні твори Є.Гребінки. Жанрове розмаїття. Тематика.
19. Прозові твори Є. Гребінки. Збірка оповідань "Рассказы пириятинца".
20. Передумови виникнення романтизму та його особливості.
21. І.Періоди розвитку українського романтизму.
22. Балади Боровиковського. Їх романтичне спрямування.
23. Поетична творчість А.Метлинського.
24. Драматичні твори М.Костомарова. «Сава Чалий», «Переяславська ніч».
25. Поетична творчість М.Костомарова. внесок письменника у становлення української романтичної поезії.

26. Поети –романтики в українській літературі початкуXIXст. Харківська школа.
27. .Зародження літературного руху в Галичині. Діяльність «Руської трійці».
28. Альманах «Русалка Дністова». Тематика. Будова. Художня своєрідність.
29. .Драматургія Квітки-Основ'яненка: “Сватання на Гончарівці” “Шельменко-денщик”. Тематика, проблематика, особливості стилю.
30. М.Шашкевич – зачинатель нової української на західноєвропейських землях.
31. .Поетична, етнографо – фольклорна, громадська діяльність І Вагилевича.
32. .Поетична та педагогічна діяльність Я.Головацького.
33. .Загальна характеристика літературного руху 40-хрр.XIXст.
34. Діяльність Кирило – Мефодіївського братства. Розвиток культури на Україні.
35. .Становлення і розвиток літературно – теоретичної думки в Україні у 40-хрр.XIX ст.
36. Українське письменство передшєвченківської доби в системі європейської літератур.
37. .Петербурзький період життя і творчості Т.Г.Шевченка. ”Кобзар” 1840р.Напам’ять.
38. .Особливості лірики раннього періоду життя і творчості Т.Г.Шевченка. 39.Балади Т.Г.Шевченка. Риси романтизму в них. Напам’ять.
39. Соціально – побутові поеми. “Катерина”, “Мар’яна - черниця”, “Слепая”. Тематика. Особливості композиції.
40. .Історичні поеми “Іван Підкова”, “Тарасова ніч”, “Гамалія”.
41. .Поема “Гайдамаки”. Система образів твору. Особливості композиції.
42. .Драматичні твори Т.Г.Шевченка “Назар Стодоля”.
43. .Лірика періоду “трьох літ”. Основні мотиви. Прочитати напам’ять.
44. .”Сон”(“У всякого своя доля...”) – сатиричне викриття російського самодержавства. Уривок напам’ять.
45. .”Кавказ”. Реалістичне відображення дійсності. Осуд шовіністичної політики Російської імперії. Уривок напам’ять.
46. Послання “І мертвим, і живим ...”.Проблематика поеми. Актуальність в сьогоденні. Уривок напам’ять.
47. .Зображення історичних подій в поемі “Єретик”, містерії “Великий льох”.
48. .Тема материнства у поемах “Сова”, “Наймичка”, “Відьма”.
49. 0.Цикл поезій “В казематі”. Основні мотиви, тематика, проблематика.. Прочитати напам’ять.
50. .Лірика Т.Г.Шевченка періоду заслання. Мотиви туги за рідною землею в поезіях: “Думи мої, думи мої”, “І виріс я на чужині”, “Якби ви знали паничі”.
51. Прочитати напам’ять.
52. Тема жіночої недолі у поемах Шевченка періоду заслання: “Марина”, “Княжна”.
53. Поеми “Варнак”, “Іржавець”. Патріотичне спрямування творів. особливості стилю.
54. .Алегоричність поем Т.Г.Шевченка “Неофіти”, “Юродивий”.
55. .Лірика останніх років життя Т.Г.Шевченка. Прочитати напам’ять.
56. .Значення творчості Т.Г.Шевченка в історії української і світової літератур.
57. Загальна характеристика літературного процесу 50-60 рр. XIX ст. Суспільно-політичні умови розвитку суспільства.
58. Зародження і становлення критичного реалізму в середині XIX ст.
59. Поетична творчість письменників 50-60 рр. XIX ст. Загальний огляд.
60. Загальна характеристика прози літературного процесу 50-60 рр. XIX ст.
61. Наукове і культурне життя України в середині XIX ст.
62. Періодичні видання і альманахи 50-60 рр. XIX ст.
63. Журнал «Основа». Його значення в розвитку літератури, науки, критичної думки.
64. Шляхи розвитку літератури 50-60 рр. XIX ст.
65. Марко Вовчок. Загальний огляд життя і творчості. Громадська діяльність письменниці.
66. «Народні оповідання» М. Вовчка. Традиції і новаторство. Проблематика.
67. «Народні оповідання» М. Вовчка. Соціальне спрямування. Актуальність та гострота проблематики.
68. Повість М.Вовчка “Інститутка”. Своєрідність жанру. Особливості композиції. Система образів.
69. Загальний огляд прози М.Вовчка. Художня своєрідність прозової спадщини письменниці.
70. Вплив творчості Марка Вовчка на подальший розвиток української прози.
71. Педагогічна, громадська, літературна діяльність Л.Глібова.
72. Байки Л.Глібова. Традиційність і новаторство байок.
73. Проблематика і художня своєрідність байок Глібова. соціальне спрямування творів.
74. .Лірика Л.Глібова. Фольклорна першооснова поезій. Мотиви й образи.
75. Твори Л.Глібова для дітей. Жанрова різноманітність.
76. Громадсько-літературна діяльність Руданського. Рання творчість поета.
77. Балади С.Руданського. Мотиви й образи. Громадянська лірика поета.
78. Особливості художнього методу С.Руданського. Оригінальність співомовок.
79. Фольклорна і художня діяльність Свидницького. Рання творчість. Особливості поетичних творів письменника.
80. Роман А.Свидницького “Люборацькі”. Проблематика твору. Система образів. Особливості стилю.
81. Творчість А.Свидницького останніх років життя. Тематика і художня своєрідність.

82. Літературна і громадська діяльність Куліша. Багатогранність і суперечливість світогляду письменника.
83. Особливості раннього періоду творчості П.Куліша.
84. Історичний роман-хроніка П.Куліша "Чорна рада". Особливості композиції і стилю.
85. Роман-хроніка П.Куліша "Чорна рада". Проблематика твору. Система образів.
86. Поетична творчість П.Куліша. Особливості і художня своєрідність лірики.
87. Наукова діяльність П.Куліша. Внесок письменника в розвиток української літературно-критичної думки.
88. "Українські оповідання" О.Стороженка. Тематика. Образи. Особливості композиції.
89. Цикл оповідань О.Стороженка "З народних уст". Особливості мови і стилю.
90. Повість О.Стороженка "Марко Проклятий". Фольклорно-поетична основа повісті.
91. Внесок О.Стороженка в розвиток української літератури.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Історія української літератури I половини XIX ст. » повністю і в достатній кількості забезпечені необхідними навчально-методичними матеріалами.

Приймак І. В. Історія української літератури I половини XIX ст.: методичні рекомендації до практичних занять. Хмельницький, ХНУ, 2025. 38 с.

13. Рекомендована література:

Основна

1. Возняк М. С. Історія Української літератури. 2-ге видання, виправлене. Львів: Світ, 2012, 871 с.
2. Історія української літератури XIX століття. У 2 книгах. Книга 1. К.:Либідь, 2005, 656 с.
3. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. – Кн. 1. Перші десятиріччя XIX ст./ За ред. Яценка – К.: Либідь, 1995.
4. Історія української літератури (перші десятиріччя XIX століття) / За ред. Хропка П.П. – К., 1992.
5. Чижевський Д. Історія української літератури. – К., 2003. 326.

Додаткова література.

1. Антофійчук В. Нова українська література: Кінець XVIII–перші десятиріччя XIX століття. Чернівці, 2009. 600 с.
2. Антологія української поезії другої половини XX ст. К.: Гранослов, 2000. 788 с.
3. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: Імператив України. Історіо- і націософська парадигма. К., 2004.
4. Бовсунівська Т. В. Українська бурлеско-травестійна література першої половини XIX століття: (в аспекті функціонування комічного). К., 2006. 178с.
5. Бондар М. Довкола Григорія Квітки-Основ'яненка: твори українських прозаїків 30-х – початку 40-х років XIX ст. / *Слово і час*. 2017 № 3. С. 49–61.; № 4. С. 29-40.
6. Бороць О. Творчість Г. Квітки-Основ'яненка як претекст Шевченкових повістей/ *Слово і Час*. 2011. № 5. С. 55–64.
7. Борзенко О. Сентиментальна «провінція»: Нова українська література на етапі становлення. Харків, 2006.
8. Вільна Я.В.Історико-літературний феномен критичної інтерпретації творчості Г. Квітки-Основ'яненка. К. : Альтерпрес, 2005. 300 с.
9. Возняк М. С. Історія Української літератури. 2-ге видання, виправлене. Львів: Світ, 2012, 871 с.
10. Горболіс Л. Григорій Квітка-Основ'яненко – письменник та історик українського театру./ *Слобожанський науковий вісник*. Серія: Філологія. 2024. № 5. С. 49-53.
11. Гундорова Т. Перевернений Рим, або «Енеїда» Котляревського / *Сучасність*, 2000, № 4. С. 120–134;
12. Гундорова Т. «Малоросійський маскарад»: колоніальний дискурс в «Енеїді» Котляревського та навколо неї / *На щедрий вечір: Збірник на пошану Євгена Сверстюка*. Луцьк, 2004. С. 41–65.
13. Гундорова Т. «Котляревщина»: колоніальний кітч / *Кітч і література. Травестії*. К., 2008. С. 92–122.
14. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість К., 2008.
15. Євмененко О.В., Мельничук І. В. Історія української літератури I половини XIX ст. : навчальний посібник. Київ : МДУ, 2024. 135 с.
16. Єременко О. Українська балада XIX ст.: Історія жанру. Суми, 2004.
17. Задорожна Л. Євген Гребінка. Літературна постать. К. : Твім інтер, 2000. 160 с.
18. Задорожна Л. Історія української літератури кінця XVIII – 60-х років XIX століття. К.: ВПЦ Київський університет, 2004. 456 с.
19. Зеров М. Нове українське письменство // Українське письменство. К., 2003.
20. Іванишин П.В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є.Маланюка, Л. Костенко : монографія К. : Академвидав, 2008.
21. Історія української літератури XIX століття. У 2 книгах. Книга 1. К.:Либідь, 2005, 656 с.
22. Калантаєвська Г. П. Українська література XIX століття : навчальний посібник Суми : Сумський державний університет, 2016. – 237 с.
23. Козак С. Українська змова і месіанізм: Кирило-Мефодіївське братство. Івано-Франківськ, 2004.
24. Козак С. Український преромантизм (джерела, зумовлення, контексти, витоки). Варшава, 2003.
25. Лімборський І. Творчість Григорія Квітки-Основ'яненка: Генеза художньої свідомості, європейський контекст, поетика. Черкаси: Брама Україна, 2007. 107 с.

26. Лімборський І. Творчість Івана Котляревського. Авторська індивідуальність, європейські паралелі, порівняльна поетика. Черкаси : Брама-Україна, 2010. 96 с.
27. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. Черкаси: Брама-Україна, 2009. 148 с.
28. Макар Р. «Енеїда» як метаморфоза музею / *Українська правда*. 2017. 9 жовтн.
29. Нахлік Є. Бурлескно-травестійні коди «Енеїди» І. Котляревського / *Дивослово*, 2019. № 9. С. 46–55; № 10. С. 49–56.
30. Неборак В. В. Перечитана «Енеїда»: Спроба сенсового прочитання «Енеїди» Івана Котляревського на тлі зіставлення її з «Енеїдою» Вергілія. Львів, 2001.
31. Поліщук Я.О. Література як геокультурний проект: монографія. К. : Академвидав, 2008. 304 с.
32. Скринник М. Наративні практики української ідентичності : доба Романтизму. Львів, 2007. 367 с.
33. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. К., 2000.
34. Смілянська В. Л. Структура і смисл: Спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Т. Шевченка. Монографія. К.: Вища школа, 2000.
35. Ткачук М. Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси. Суми, 2009. 215 с.
36. Ушкалов Л. Григорій Квітка-Основ'яненко. Х.: Фоліо, 2012. 120 с.
37. Ушкалов, Л. В. Григорій+Анна. Історія про вічну любов. / *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 12. С. 38–39.
38. Ятищук О. Григорій Федорович Квітка-Основ'яненко в духовній історії України. Тернопіль: ТДПУ, 2003. 176 с.

1. 14. Інформаційні ресурси

2. Модульне середовище Хмельницького національного університету (Кафедра української філології).
Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=9193>
3. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khmnmu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
4. Інституційний репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnmu.edu.ua/jspui/?locale=uk>